

Bedrift KONFIDENSIELT

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Vår dato
24.09.2020

*Klagen er kun sendt per e-post til
firmapost@nkom.no*

Ansvarlig advokat
Kaja Wølneberg

KLAGE – VEDTAK OM ENDRING AV VEDTAKENE I MARKED 3A OG 3B

1 Innledning

Det vises til vedtak fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet ("Nkom") av 2. september 2020 hvor flere av pliktene pålagt Telenor i vedtak i marked 3a og 3b av 20. desember 2018 endres hva gjelder grossisttilgang til Telenors kobberinfrastruktur («endringsvedtaket»).

Telenor er i full gang med det største teknologiskiftet i Norge i nyere tid. Telenor har en klar ambisjon om at innen 2023 skal alle Telenor-kunder i landet ha tilgang til høyhastighetsinternett over moderne bredbåndsteknologi, som også samsvarer med regjeringens uttalte ambisjoner om bredbåndsdekning i Norge.

Kobbernettet er gammelt og utdatert. Når Telenor tilbyr ny og mer pålitelig teknologi i form av mobilnett og fiber, er det uhensiktsmessig å fortsette å drive et nett som flere steder er mer enn 100 år gammelt. Den teknologiske utviklingen går fort, og Telenor er nødt til å fornye tilbudet for å tilby kundene et framtidsrettet og robust nett. I tillegg ønsker ikke kundene lenger å ha tjenester over kobbernett.

Telenor påklager med dette vedtaket. I endringsvedtaket er fristen for å klage fastsatt til 24. september 2020. Klagen er således rettidig.

Vi vil i det følgende utdype klagen ytterligere, samt beskrive hvilke konsekvenser et krav om opprettholde hele kobbernettet i 5 år vil ha for Telenor og markedet som sådan. Foruten foreliggende klage vises det til anmodning om utsatt iverksettelse 23. september 2020 fra Telenor.

Telenors klage inneholder konkurransesensitiv informasjon som skal unntas fra offentlighet og partsinnsyn, jf. offentleglova § 13, jf. forvaltningsloven § 13. Denne informasjonen er merket med [UOFF].

Group Legal
Advokater MNA

Head of Group Legal:
Siri Birgitte Bang Berge

Advokater:

Eirik Andersen
Nina Borthen
Geir Dyngeland
Morten Foss
Atle Garder
Gaute Simen Gravir
Tor Henrik Hauge
Ina L.Heidenreich
Bjørn Hogstad
Øyvind Iversen
Christian Lindqvist
My Muratori
Ina Ore
Paul Edward Paus
Jørn T.Ramnæs
Tone Ripel
Espen Skovly
Vegard Thoresen
Guru Wanda Wanvik
Kaja Wølneberg
Anette Halvorsen Aarset

Telenor ASA
Group Legal

Kontoradresse:
Snarøyveien 30
1360 Fornebu
E-post:
kon.grouplegal@telenor.com

Postadresse:
P.B.800- 1331
Fornebu

Telefon:
67 89 00 00
Telefaks:
67 58 32 90

Bankgiro:
7058 06 28700

Hovedkontor:
Snarøyveien 30
1360 Fornebu
Organisasjonsnummer:
NO 982 463 718 MVA

2 Prinsipalt - pålegget om å opprettholde hele kobbernettet i 5 år er ugyldig

I endringsvedtaket punkt 3.3.3 jf. punkt 5 pålegger Nkom Telenor å opprettholde og vedlikeholde hele kobbernettet i 5 år fra 2. september 2020. Plikten omfatter ifølge endringsvedtaket alle deler av kobberaksessnettet som ikke er gyldig nedlagt i samsvar med Telenors plikter etter gjeldende markedsvedtak datert 20. desember 2018 eller foregående markedsvedtak datert 20. januar 2014. Plikten omfatter ifølge endringsvedtaket også deler av aksessnettet som er varslet nedlagt, men som ikke faktisk er nedlagt per 2. september 2020. Tilgangsplikten til det kobberbaserte aksessnettet innebærer videre ifølge endringsvedtaket en plikt for Telenor til å opprettholde og vedlikeholde kobberaksessnettet så lenge tilgangsplikten består.

Etter Telenors oppfatning er dette pålegget ugyldig. Det foreligger for det første ikke hjemmel i ekomloven til et generelt pålegg om å opprettholde og vedlikeholde eksisterende infrastruktur. Videre kan ikke vedtaket gis tilbakevirkende kraft, og vedtaket er uansett også uforholdsmessig og sterkt urimelig.

Pålegget mangler rettslig grunnlag

Forpliktelsen om å opprettholde og tilby tilgang til hele kobbernettet i 5 år, griper inn i kjernen av Telenor som selskaps bestemmelsesrett over egne ressurser og forretningsstrategi. Et så inngripende vedtak krever klar lovhjemmel, jf. Grunnloven § 113.

Det er videre på det rene at ordlyden i ekomloven § 4-1 ikke hjemler et slikt inngrep. Dette synes Nkom også å være enig i.

I vedtaket viser Nkom i avsnitt 78 til at ordlyden i tilgangsdirektivet artikkel 12 første ledd bokstav c ikke eksplisitt inntatt i ekomlovens tilgangsbestemmelse. Nkom mener *"likevel [det] ikke [er] tvilsomt at ekomloven § 4-1 gir slik kompetanse som den nasjonale regulatøren etter tilgangsdirektivet artikkel 12 bokstav c) skal ha"*, ref. avsnitt 78. Som støtte for sitt syn viser Nkom til en generell uttalelse i ekomlovens forarbeider, Ot.prp.nr. 58 (2002-2003) kapittel 7.6, hvor det fremgår at hensikten bak reguleringspakken direktivform er å la EU-landene gjennomføre en regulering som er tilpasset det enkelte lands lovgivningstradisjon og at tilgangskapittelet i lovforslaget ikke er en ren oversettelse av direktivtekstene. Nkom viser videre til at det er forutsatt i Kommisjonens NGA-anbefaling avsnitt 39 at den nasjonale regulatøren skal ha kompetanse til å pålegge ikke å trekke tilbake tilgang til ressurser som det allerede er gitt tilgang til.

I Norge har vi en dualistisk lovgivningstradisjon for forholdet mellom nasjonal rett og folkerett. Det er på det rene at EØS-avtalen ikke inneholder noen bestemmelser om overføring av lovgivningsmyndighet, og fortalen til EØS-avtalens protokoll 35 sier uttrykkelig at avtalen ikke innebærer noen slik overføring. Tilsvarende er slått fast av EFTA-domstolen. Ikke-implementerte deler av et direktiv, som artikkel 12 første ledd bokstav c) av tilgangsdirektivet, har følgelig ingen direkte virkning i norsk rett. Det følger av EØS-avtalen artikkel 7 (b) at det er opp til den enkelte EFTA-stat å bestemme formen og midlene for gjennomføringen av et EØS-relevant direktiv. Det er nettopp dette forarbeidsuttalelsen Nkom viser til i avsnitt 38 av varselet. Forarbeidsuttalelsen innebærer selvsagt ingen blancofullmakt til nasjonal regulatør om anvendelse av direktivet utover hva som er implementert og følger av norsk rett. Noe annet ville åpenbart vært i strid med legalitetsprinsippet.

Bedrift KONFIDENSIELT

Hva gjelder Kommisjonens NGA-anbefaling er denne inntatt i EØS-avtalen som såkalt ikke-bindende aquis. Det synes klart at en uttalelse i et slikt dokument ikke oppfyller kravene til lovhjemmel eller for øvrig kan anses å implementere direktivtekst i norsk rett.

Nkom viser i avsnitt 88 i vedtaket til at hensynet til harmonisert bruk av direktivene innenfor EØS taler for at Nkom tillegger Kommisjonens NGA-anbefaling betydelig vekt ved bruk av bestemmelser i ekomloven som implementerer de underliggende direktivbestemmelsene. Rekkevidden av hensynet til EØS-konform tolkning, som blant annet følger av EØS-avtalen artikkel 3, er imidlertid begrenset av legalitetsprinsippet og krav om tilstrekkelig presis og klar hjemmel for inngrep. Nkom kan følgelig ikke innfortolke en inngrepshjemmel overfor Telenor iht lojalitetsprinsippet med en henvisning til en tolkning av en ikke-bindende anbefaling som gjelder en ikke-implementert direktivbestemmelse i norsk rett.

Under enhver omstendighet er Nkoms henvisning til tilgangsdirektivet artikkel 12 bokstav c) og tolking av ordlyden i denne ikke korrekt. Det artikkel 12 omhandler er tilgang til og bruk av eksisterende nettfasiliteter. Bokstav c) gir anvisning på at det kan pålegges en plikt til ikke å trekke tilbake tilgang til en fasilitet. Den gir imidlertid ikke anvisning på at netteier kan pålegges å opprettholde selve fasiliteten. Ordlyden må uansett tolkes i lys av netteiers behov for å disponere over egen infrastruktur, ref. fortalen til direktivet hvor dette også er omtalt.

I vedtaket avsnitt 81 viser Nkom til tilgangsdirektivet artikkel 12 andre ledd, og at det av samme grunner som Nkom viste til for anvendelse av artikkel 12 første ledd bokstav c), er det ikke tvilsomt at ekomlovens tilgangsbestemmelse [i § 4-1] gir kompetanse til å stille slike krav som artikkel 12 andre ledd omhandler.

Av de samme grunner som redegjort for mht anvendelse av artikkel 12 første ledd bokstav c, synes det klart at Nkom ikke kan fatte et inngripende vedtak overfor Telenor med henvisning til hjemmel i en ikke-implementert direktivbestemmelse. Nkom synes ikke å vise til andre mer konkrete rettskilder som skulle tilsi at en slik regel som følger av direktivet artikkel 12 annet ledd kommer til anvendelse i norsk rett. Det fremstår også noe uklart hva Nkom forsøker å oppnå med henvisningen til artikkel 12 andre ledd.

Dommen fra Borgarting Lagmannsrett som Nkom viser til er heller ikke relevant for tolkingen av ekomloven § 4-1 på dette punkt. Uttalelsen i dommen gjelder forståelsen av i hvilken grad myndighetene har hjemmel til å regulere avtalevilkår mellom Telenor og en tilgangskjøper, og hvorvidt en slik hjemmel er begrenset til vilkår som de facto utgjør tilgangsnekt. Pålegget om at Telenor må opprettholde og vedlikeholde kobbernettet i 5 år er av en helt annen karakter enn pålegget lagmannsretten vurderte. Lagmannsrettens uttalelse kan følgelig ikke tas til inntekt for at Nkom på generelt grunnlag kan innfortolke hjemmel til inngrep i artikkel 12 annet ledd eller at artikkel 12 annet ledd i det hele tatt etter sin ordlyd kan sies å hjemle et slikt inngrep.

Nkom legger i tillegg en uriktig forståelse av avsnitt 39 i NGA anbefalingen til grunn. Anbefalingens avsnitt 39 innebærer ingen forpliktelse til å opprettholde infrastruktur eller fasiliteter som SMP aktøren planlegger å legge ned, men påpeker at eksisterende SMP forpliktelser bør videreføres og bør ikke bortfalle på grunn av endringer/oppgraderinger i eksisterende infrastruktur med mindre det er oppnådd en migreringsavtale mellom SMP aktører og dennes tilgangskjøpere. Dersom slik avtale ikke foreligger, bør regulatøren sikre at tilgangskjøperen før infrastrukturen legges ned er varslet med 5 års frist.

Anbefalingen kan ikke leses som at kobberbasert infrastruktur ikke kan legges ned hvis nettet er ulønnsomt fordi annen infrastruktur er etablert og kundene har valgt å tilknytte seg dette nettet. Denne forståelsen av NGA anbefalingen synes også tidligere å være lagt til grunn av Nkom. Både i reguleringen fra 2018 og tidligere regulering er det klart forutsatt at Telenor har anledning til selv å disponere over aksessnettet, det være seg endringer i eksisterende infrastruktur eller nedleggelse. Nkom har imidlertid med henvisning til avsnitt 39 i NGA anbefalingen pålagt Telenor forpliktelser om å varsle berørte tilgangskjøpere om endringer og nedleggelse, jf. eksempelvis punkt 3.5.5.2 i marked 3a- vedtaket, jf. mer om dette i neste punkt.

Telenor mener på denne bakgrunn at endringsvedtaket mangler rettslig grunnlag og dermed er ugyldig.

Pålegget kan ikke få anvendelse på allerede utsendte varsler – forbud mot tilbakevirkende kraft

Plikten til å opprettholde tilgang til eksisterende infrastruktur ble i vedtakene for marked 3a og 3b av 20. desember 2018 regulert gjennom krav til varslingsfrister, jf. kapittel 7.5.5.2 og 7.5.5.5 i nevnte vedtak. Hovedhensynet bak varslingsfristene var hensynet til tilgangskjøpernes allerede foretatte investeringer i Telenors nett eller igangsatte prosesser for slike investeringer, jf. premiss 787 flg. i marked 3a. Telenors interesse i å kunne disponere sitt eget aksessnett og insentiver til å investere i ny og bedre infrastruktur sto også sentralt. I tilfeller hvor Telenor gjør endringer i aksessnett som er omfattet av tilgangspålegg som medfører at tilgang som er gitt bortfaller, kunne Telenor varsle med 6 måneders frist dersom tilgangskjøper ble tilbudt et relevant erstatningsprodukt, jf. premiss 800. I andre tilfeller – altså der hvor det ikke ble tilbudt et relevant erstatningsprodukt – måtte Telenor varsle med minst 3 års frist, jf. premiss 794. I vedtakene tok Nkom også eksplisitt stilling til hvilken varslingsfrist som skulle pålegges Telenor, herunder om det skulle pålegges en 5 års frist for varslingsfrist slik det fremgår av NGA-anbefalingen. Nkom konkluderte med følgende, jf. 3a vedtaket punkt 793 flg og 3b vedtaket punkt 604 flg:

«I etterkant av den nasjonale høringen har Nkom forespurt Telenor om hvilke planer selskapet nå har for å oppgradere kobbernettet. I svaret viste Telenor til hva selskapet har kommunisert i markedet om at mobil og fiber er de prioriterte investeringsområdene. Telenor kunne imidlertid verken bekrefte eller avkrefte at det foreligger konkrete planer om oppgradering av kobbernettet. Nkom mener på denne bakgrunn at endringer og nedleggelse av kobberaksessnett, med den potensielle virkning av eksisterende tilgang bortfaller, vil være en aktuell problemstilling i dette markedsvedtakets levetid.

Nkom mener på bakgrunn av ovenstående at det er nødvendig å pålegge Telenor å varsle om endringer i sitt kobberaksessnett med 3 års frist i tilfeller hvor selskapet gjør endringer som fører til at aksesser som det gis tilgang til, bortfaller. Nkom presiserer at plikten til 3 års varslingsfrist kun gjelder dersom Telenor gjør endringer som fører til bortfall av tilgang som tilgangskjøper faktisk har tatt i bruk, eller hvor det er notorisk at ekstern tilgangskjøper har gitt Telenor informasjon gjennom Telenors bestillingssystemer om han skal ta aksessen i bruk».

Der hvor Telenor gjorde endringer i nettet som var omfattet av tilgangspålegget, men hvor det ikke er noen tilgangskjøper som benytter seg av muligheten for tilgang, det gjaldt en generell frist på 1 måned ved kunngjøring på Telenors hjemmeside, jf. 3a vedtaket punkt 805 og 3b vedtaket punkt 615. Utover ivaretagelse av ovennevnte frister har Telenor stått fritt til å disponere

Bedrift KONFIDENSIELT

over kobbernettet, både hva gjelder opprettholdelse, endring eller nedleggelse av infrastrukturen. Det stilles i tillegg enkelte krav til Telenors feilrettingspolicy, jf. 3a og 3b vedtaket punkt 7.5.5.3

Ovennevnte innebærer at Telenor i sine planer for og gjennomføringen av kobbersaneringen og utrulling av alternativ infrastruktur har forholdt seg lojalt til gjeldende regulering, og dermed varslet relevante tilgangskjøpere innenfor reguleringen fra 20. desember 2018. Samtlige varsler er lovlig sendt i henhold til varslingsfristene som gjaldt, og er også innenfor de bestemmelsene som følger av Telenors standardavtaler. Nevnte bestemmelser er også tatt inn i den konkrete avtalen med den enkelte tilgangskjøper.

I Nkoms endringsvedtak pålegges Telenor å opprettholde hele kobbernettet i 5 år fra 2. september 2020. Slik Telenor forstår Nkoms vedtak gir Nkom den nye forpliktelsen til å opprettholde kobbernettet i 5 år tilbakevirkende kraft, slik at Telenors allerede utsendte varsler fratas sin virkning både overfor Telenor og tilgangskjøperne. Dette har Nkom ikke hjemmel til. Et reguleringsvedtak – slik som det foreliggende - vil kun kunne ha virkning fra ikrafttredelsen og fremover i tid. Dette følger av sikker rett, herunder grunnloven § 97.

En annen mulig forståelse av vedtaket er at Nkom mener markedsvedtakene fra 20. desember 2018 ikke regulerte den situasjonen hvor Telenor skal sanere hele kobbernettet. I så fall innebærer det at Telenor ikke var underlagt noen regulering eller krav til varsling ved nedleggelse av hele kobbernettet. En slik forståelse av vedtakene fra 20. desember 2018 vil slik sett innebære at Telenor sto helt fritt til å sanere kobbernettet, så lenge dette ble gjort i samsvar med avtalene inngått med tilgangskjøperne.

Telenor mener på denne bakgrunn at endringsvedtaket ikke kan gis tilbakevirkende kraft på allerede utsendte varsler, og dermed er ugyldig.

Pålegget er sterkt urimelig og uforholdsmessig

Forpliktelsen om å opprettholde og tilby tilgang til hele kobbernettet i 5 år, griper som nevnt inn i kjernen av Telenor som selskaps bestemmelsesrett over egne ressurser og forretningsstrategi. De forretningsmessige konsekvensene for Telenor er meget store, både hva gjelder direkte økonomiske konsekvensene ved økte kostnader eller utsettelse av modernisering- og effektiviseringstiltak, for disponering over interne ressurser samt disponering over entreprenører. Vedtaket vil i tillegg innebærer forsinkelser i utrulling av alternativ infrastruktur, med direkte konsekvenser for Telenors virksomhet, slutt kunder og tilgangskjøpere i Telenors nett, samt tilbud av modernisert infrastruktur i ulønnsomme områder. Vedtaket vil videre få direkte økonomiske konsekvenser for tredjeparter, slik som Statnett. Det vil videre kunne ha direkte negative miljøeffekter ved at nettverksutstyr ikke kan fjernes som planlagt. Ingen av de nevnte konsekvensene er vurdert i vedtaket. Samlet vil pålegget medføre så store konsekvenser at det er sterkt urimelig og uforholdsmessig. Dette vil bli utdypet i det følgende.

De økonomiske konsekvensene av endringsvedtaket for Telenor er meget store. En foreløpig beregning viser at det er tale om at Telenor samlet sett påføres kostnader i størrelsesorden [REDACTED] per år. Dette er kostnader knyttet til 2 års utsettelse av å sanere kobberlinjer der det er tilgangskjøpere, utsettelse av å ikke kunne sanere kobberlinjer der det ikke er kunder fortløpende, samt økte kostnader til vedlikehold av kobbernettet. De økte kostnadene relatert til vedlikehold av nettet som er inkludert her er knyttet til pålegget om å opprettholde hele nettet i 5 år. Vi har imidlertid ikke inkludert de økte kostnadene som påføres Telenor dersom Nkoms nylig varslede

Bedrift KONFIDENSIELT

pålegg om retting av Telenors praktisering av feilrettingspolicyen trer i kraft, som Nkom hevder strider mot vedtakene i marked 3a og 3b av 20. desember 2018 og endringsvedtaket. Dersom dette skulle inkluderes øker de påførte kostnadene til størrelsesorden [redacted] per år. I tillegg vil pålegget om å opprettholde kobbernettet etter hva Telenor kjenner til ha store økonomiske konsekvenser for andre aktører, slik som Statnett ved at det i forbindelse med fremtidige høyspentutbygginger må utarbeides verneplaner med tilhørende kostbare tiltak for å forhindre overspenning i kobbernettet. Der hvor Telenor sanerer kobberet må derimot ikke slike tiltak lenger iverksettes.

Endringsvedtaket innebærer videre at Telenor må omdisponere de ressursene vi har tilgang til fra å etablere ny alternativ infrastruktur til å opprettholde og vedlikeholde kobbernettet. Dette gjelder både interne og eksterne ressurser, slik som entreprenører. Disse ressursene er det knapphet på. Dette vil i tillegg til å være kostbart, påvirke utbyggingen av alternativ infrastruktur negativt, og medføre at utrulling av denne forsinkes. Dette vil få negative virkninger for moderniseringen av infrastrukturen, og dermed også for sluttbrukere, tilgangskjøpere og markedet som sådan. I tillegg vil det påvirke moderniseringen av Telenors infrastruktur i ulønnsomme områder, og dermed kunne øke behovet for offentlige tilskudd for å få til modernisering av infrastrukturen i nevnte områder eller at flere adresser vil måtte omfattes av en eventuell bredbåndsgaranti.

En annen direkte konsekvens av endringsvedtaket er at Telenor pålegges å drifte og vedlikeholde hele kobbernettet med tap. Etterspørselen i sluttbrukermarkedet etter bredbåndsprодукter basert på kobber er som kjent sterkt fallende, og det er forventet at denne vil fortsette å falle. I tillegg er tilgangsproduktene som tilbys over kobber strengt prisregulert. Nkom har heller ikke vurdert miljøeffekten endringsvedtaket har når Telenor pålegges å opprettholde kobbernettet. Vedtaket innebærer at Telenor må utsette planer om fjerning av kreosotholdige stopper, kobberkabler og annet utstyr i flere år.

Nkom synes i vedtaket å legge avgjørende vekt på at innretningen på tilgangsplikten er slik at Telenor har mulighet til selv å påvirke hvor raskt kobberaksessnettet kan legges ned, og at *«innretningen på tilgangsplikten [på den bakgrunn] ikke er mer tyngende for Telenor enn formålet tilsier»*. Telenor er uenig i dette all det tid det er uklart hva Nkom anser å være relevante erstatningsprodukter. Basert på varselet i saken fra desember 2019 og andre uttalelser fra Nkom, fremstår det som at de alternativene Telenor tilbyr i dag ikke er tilstrekkelige. Telenor har således ingen tilgangsprodukter som synes å stilfredsstille Nkoms krav. Det er i tillegg meget uforutsigbart når Nkom ikke tar stilling til dette i vedtaket, men fremskyver fastsettelsen av sentrale innhold i forpliktelsene frem i tid, jf. mer om dette i punkt 4 nedenfor.

Tilgangskjøperne i Telenors nett har i langt over 1 år vært kjent med at Telenors kobbernett skal saneres, men likevel hatt visshet om at der hvor de har investert i utstyr og kundemasse vil tilgangen bli opprettholdt i minimum 3 år (med unntak av dersom det oppstår forhold utenfor Telenors kontroll, slik som store feil, skader eller omlegginger). I tillegg har tilgangskjøperne tilgang til Telenors alternative infrastrukturer der det eksisterer fiber og fast trådløst bredbånd, i likhet med Telenors sluttbrukervirksomhet. Det foreligger dermed ingen berettiget forventning fra tilgangskjøperne om at tilgang til kobbernettet skal foreligge også etter 2023.

Telenor mener på denne bakgrunn at endringsvedtaket er sterkt urimelig og uforholdsmessig. I tillegg foreligger den ingen utredning av konsekvensene av forpliktelsene som pålegges, noe som er påkrevet ved et vedtak som det foreliggende som påfører en aktør store ulemper. Nkom har heller

ikke vurdert eller analysert hvilke konsekvenser vedtaket kan få for tilbud av modernisert infrastruktur for sluttkundene. Vedtak er dermed ugyldig.

3 Subsidiært – pålegget er uansett ugyldig der hvor det ikke er tilgangskjøpere som benytter seg av tilgangen

I tillegg innebærer vedtaket en plikt for Telenor til å opprettholde og vedlike et kobbernett også der hvor ingen tilgangskjøpere benytter seg av tilgangen.

I vedtakene i marked 3a og 3b fra 20. desember 2020 fremgikk at der hvor Telenor gjorde endringer i nettet som var omfattet av tilgangsplikten, men hvor det ikke er noen tilgangskjøper som benytter seg av muligheten for tilgang, gjaldt det en generell frist på 1 måned ved kunngjøring på Telenors hjemmeside, jf. 3a vedtaket punkt 805 og 3b vedtaket punkt 615.

For disse punktene er det således ikke tale om «å trekke tilbake tilgang til ressurser som det allerede er gitt tilgang til», jf. vedtaket avsnitt 3.1. Her er det åpenbart ingen tilgang som trekkes tilbake. I vedtaket skiller ikke Nkom mellom steder der det er tilgangskjøpere som benytter seg av tilgangen og der det ikke er det.

Telenor fratras med dette muligheten til å disponere over infrastrukturen der det ikke er tilgangskjøpere, slik at Telenor pålegges en plikt til å opprettholde og drifte aksesser uten kunder. Sistnevnte forpliktelse - pålegges slik Telenor forstår endringsvedtaket - i tilfelle en tilgangskjøper skulle ønske å benytte seg av denne delen av kobbernettet i løpet av de neste 5 årene. Vedtaket kan også forstås slik at Telenor må vedlikeholde kobbernettet og rette feil eller skader på nettet - også der det ikke er kunder – uten kostnadsdekning for de enorme kostnadene dette vil innebære, jf. punkt 2 over.

Telenor mener derfor at vedtaket under enhver omstendighet er uforholdsmessig og går betydelig lenger enn det som er nødvendig når det også pålegger Telenor å opprettholde kobbernettet der hvor det ikke er tilgangskjøpere som benytter seg av tilgangen. Vedtaket er dermed ugyldig for denne delen.

4 Pålegget om å utarbeide migrasjonsplan er uklart og uforutsigbart

I endringsvedtaket punkt 3.5 pålegges Telenor å utarbeide en migrasjonsplan. Det stilles noen minstekrav til hva planen skal inneholde. Planen skal diskuteres i bredbåndsforum og godkjennes av Nkom. Videre fremgår det av punkt 139 at *«den mest hensiktsmessige tilnærmingen for å fastsette kriterier for relevante erstatningsprodukter er å pålegge Telenor å utarbeide forslag til en helhetlig migrasjonsplan, jf. kapittel 3.5, som gjennom drøftinger i Bredbåndsforum vil klargjøre i hvilken grad tilbudte erstatningsprodukter anses å ha så stor grad av substituerbarhet med kobberbaserte tilgangsprodukter at det er grunnlag for å tillate Telenor å trekke tilbake tilgang til kobbernettet. En slik tilbaketrekking av tilgang vil kunne skje på ulike tidspunkter i ulike geografiske områder avhengig av dekningsgraden til Telenors erstatningsprodukter.»*

Det fremkommer av punkt 140 at det er migrasjonsplanen som etter Nkoms syn skal klargjøre under hvilke forutsetninger tilgangsplikten til deler av kobbernettet vil opphøre.

Etter Telenor syn er det på denne bakgrunn høyst uklart hvilke produkter som vil bli godkjent som relevante erstatningsprodukter, og om det i det hele tatt er mulig for Telenor å tilby slike produkter.

Bedrift KONFIDENSIELT

Dette skaper stor uforutsigbarhet, særlig fordi en forutsetning for at Telenor skal kunne sanere kobbernettene før 5 år er at det kan tilbys slike produkter. Det kan også være at det faktisk ikke er mulig for Telenor å tilby de produktene som eventuelt kreves. Det nærmere innholdet i en helt sentral forpliktelse fremgår således ikke av vedtaket, men er overlatt til en fremtidig forhandling mellom private parter og eventuell godkjenning fra Nkom. Etter Telenor syn er det ikke rettslig grunnlag i ekomloven til å pålegge forpliktelser på denne måten. Det er videre egnet til å skape stor uklarhet og uforutsigbarhet. Pålegget er på denne bakgrunn ugyldig.

5 Avslutning

På denne bakgrunn er Telenors prinsipale anførsel at endringsvedtaket er ugyldig og må oppheves. Subsidiært anføres det at vedtaket er ugyldig hva gjelder pålegget om å opprettholde kobbernettene i 5 år der det ikke er noen tilgangskjøpere som benytter seg av tilgangen. Denne forpliktelsen må dermed uansett oppheves.

Telenor ber om et møte med departementet i anledning saken. I tillegg bes det om løpende partsinnsyn i sakens dokumenter.

Med vennlig hilsen
Group Legal

Kaja Wølneberg
Advokat